

ഏകാധിപതിയുടെ ഹേമന്തദിനങ്ങൾ

അടിയന്തരാവസ്ഥാ പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ മുപ്പതാം വാർഷികത്തിൽ നമ്മൾ കാണുന്ന കൗതുക ദൃശ്യങ്ങൾ: മനകശാസ്ത്രവും മകൻ വരുൺ ഫിറോസ്ഗാന്ധിയും ബി.ജെ.പിക്കാരായിരിക്കുന്നു. അടിയന്തരാവസ്ഥക്കാലത്ത് ക്രൂരമായ പൊലീസ് മർദ്ദനം അനുഭവിച്ച പിണറായി വിജയൻ അന്നത്തെ ആഭ്യന്തരമന്ത്രി കരുണാകരൻ നയിക്കുന്ന നാഷണൽ കോൺഗ്രസ് (ഇന്ദിര)യെ ഇടതുമുന്നണിയിലേക്ക് ആനയിക്കുന്നു.

ജൂൺ 12: റായ്ബറേലി നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധി ലോക്സഭയിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സാധുവാക്കിക്കൊണ്ടും ആറുവർഷത്തേക്ക് മൽസരിക്കുന്ന അയോഗ്യത കൽപിച്ചുകൊണ്ടും അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയിലെ ജസ്റ്റിസ് ജഗ്മോഹൻലാൽ സിൻഹ വിധികൽ

ജൂൺ 18: കോൺഗ്രസ് പാർലമെന്ററി പാർട്ടി ഇന്ദിരാജിയുക്തിയുക്തിയിൽ പരിപൂർണ്ണ വിശ്വാസം രേഖപ്പെടുത്തി. 494ൽ അംഗങ്ങൾ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു. വിമതന്മാരെന്ന് കരുത്തിയ മോഹൻ ധാരിയ, എസ്. ചന്ദ്രശേഖർ, കൃഷ്ണകാന്ത്, ഡി.ജെ.ലക്ഷ്മികാന്തമ്മ, ഷേർസിംഗ് എന്നിവർ എത്തിയില്ല. ജൂൺ 20: പ്രധാനമന്ത്രിക്ക് പൂർണ്ണ പിന്തുണ പ്രഖ്യാപിച്ചു. ജൂൺ 21: തലസ്ഥാനത്ത് ഗംഭീര റാലി. ലക്ഷക്കണക്കിന് കോൺഗ്രസുകാർ പങ്കെടുത്തു. യു.പി. യുണൈറ്റഡ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്ന് ആളെ എത്തിക്കാൻ ദൽഹി ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷൻ ശക്തങ്ങൾ എമ്പാടും ഓടി.

ജൂൺ 23: ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ അപ്പീൽ സുപ്രീംകോടതിയുടെ പരിഗണനക്കെത്തി. നിരൂപക സന്ദേ അനുവദിക്കാൻ ജസ്റ്റിസ് എസ്.കൃഷ്ണയ്യർ വിസമ്മതിച്ചു. ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്ക് പാർലമെന്ററി ഹാജരാകാം, എല്ലാപ്പീറ്റിൽ പങ്കെടുക്കാനോ വേതനം പറ്റാനോ കഴിയില്ല.

ജൂൺ 25: പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ഉപദേശപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി ഫക്രൂദ്ദീൻ അഹമ്മദ് ഭരണഘടനയുടെ 352ാം ക്ലോസ്ചേർപ്രകാരം ആഭ്യന്തര അടിയന്തരാവസ്ഥ പ്രഖ്യാപിച്ചു. ജയപ്രകാശ് നാരായണൻ മൊറാർജി ദേശായിയുമടക്കം പ്രമുഖ നേതാക്കൾ ഒന്നടങ്കം ജയിലിലായി.

ജൂൺ 26: പത്രപ്രതിനിധികൾ രാജ്യത്തുനിന്ന് ബഹിഷ്കൃതരായി, പത്രങ്ങൾക്ക് സെൻസർഷിപ്പ് ഉൾപ്പെടുത്തി. മൗലികാവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ ചെയ്തുകൊണ്ട് 359 (1) അനുച്ഛേദം പ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി വിളംബരം പുറപ്പെടുവിച്ചു... ജൂൺ 27: കവലം ഒരു ഹൈക്കോടതി വിധിയും സുപ്രീംകോടതിയുടെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുമാണോ അന്തരാവസ്ഥയിലേക്കും ജനാധിപത്യസമ്പന്നതയിലേക്കും വഴിതെളിച്ചത്? അലഹാബാദ് ഹൈക്കോടതി ഇന്ദിരാഗാന്ധിയെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ശരിവെച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ജസ്റ്റിസ് കൃഷ്ണയ്യർ നിരൂപാധിക സമരം അനുവദിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ആഭ്യന്തര അടിയന്തരാവസ്ഥ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. എഴുപതുകളുടെ മധ്യത്തിലെ കൃഷ്ണയ്യർ രാഷ്ട്രീയ പരിതഃസ്ഥിതിയും അഗാന്ധിയുടെ വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകളും നൽകുന്ന സൂചന മുന്നോട്ടു വരുന്നു.

കുട്ടിക്കാലം മുതൽ ഏകാകിയും ദുഷ്ടാധികാരത്തിനുമായിരുന്നു ഇന്ദിര. ആനന്ദഭവനത്തിലെ അതിസമ്പന്നതക്കും ആർഭാടത്തിനും ആൾത്തരിക്കിനുമിടയിൽ ഇന്ദിര ആത്മീയമായി ഒറ്റപ്പെട്ടു. അച്ഛന്റെ ജയിൽവാസം, അമ്മയുടെ രോഗം, അമ്മായിമാരുടെ അവഗണന. വിജയലക്ഷ്മി പണ്ഡിറ്റ് മരണപര്യന്തം മരുമകളെ വെറുത്തു; ഇന്ദിര ഒരിക്കലും അമ്മായിക്കു മാപ്പുനൽകിയതുമില്ല. ശാന്തിനികേതനിലടക്കം പലയിടത്തും പഠിച്ചെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കിയില്ല, ബിരുദമൊന്നും നേടിയതുമില്ല. യൗവനത്തിൽ, ക്ഷയരോഗത്തിന്റെ സൂചനകൾ അവരിൽ പ്രത്യക്ഷമായി. അതോടെ സ്വഭാവത്തിലെ കാർക്കശ്യം കൂടുതൽ പ്രകടമായി. കമലയുടെ മരണശേഷം നെഹ്റു പത്മജാ നായിഡുവിനെ വിവാഹംചെയ്യാൻ ആലോചിച്ചപ്പോൾ, മകളുടെ അവകാശം ഉപയോഗിച്ച് അത് വീറ്റോ ചെയ്തത് ഇന്ദിരയായിരുന്നു. ജവഹർലാലിന്റെ ഇംഗിതത്തിനും കുടുംബപാരമ്പര്യത്തിനും വിപരീതമായി അന്യമതസ്ഥനായ ഫിറോസ് ഗാന്ധിയെ വിവാഹം ചെയ്തപ്പോഴും അവരുടെ ഇച്ഛാശക്തി പ്രകടമായി.

ഫിറോസ്ഗാന്ധിയുടെ മദ്യപാന ശീലവും പരസ്പരബന്ധങ്ങളും ദാമ്പത്യം തകർത്തു. ഇന്ദിര നെഹ്റുവിന്റെ പരിചരണമേറ്റെടുത്ത് തീൻമുറത്തി ഭവനിലേക്ക് താമസമാറ്റി, കുട്ടികളെ ഡുൺ സ്കൂളിലെയച്ചു. വിവാഹമോചനത്തിലൂടെ ഭർത്താവിനു സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകാനുള്ള സൗമനസ്യം ഒരിക്കലും അവർ പ്രകടിപ്പിച്ചില്ല. മറിച്ച് രാഷ്ട്രീയത്തിൽ കൂടുതൽ ആണ്ടുമുങ്ങി- യുത്ത് കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡൻ്റ്, പ്രവർത്തക സമിതി അംഗം, കോൺഗ്രസ് അധ്യക്ഷ.

രാഷ്ട്രീയ നേതാവെന്ന നിലയിൽ, നെഹ്റുവിന്റെ ദീർഘദൃഷ്ടിയോ, ഹൃദയവിശാലതയോ, സഹിഷ്ണുതയോ ഇന്ദിരക്ക് അന്യവും അപ്രാപ്യവുമായിരുന്നു. പിതാവിനെപ്പോലെ ജനാധിപത്യ വിശ്വാസിയോ യുക്തിവാദിയോ ആയിരുന്നില്ല മകൾ. കുട്ടിക്കാലം മുതൽ ദിവ്യശക്തിയുള്ള ഏലസ്സുകളിലും രൂഢാക്ഷങ്ങളിലും അവർക്ക് വിശ്വാസമായിരുന്നു; ജ്യോതിഷികളുടെയും ധീരന്ദ്ര ബ്രഹ്മചാരിയെപ്പോലുള്ള വ്യാജ സി

ഇന്ദിരാഗാന്ധി

ദ്ധനായും സാധിനം വർദ്ധിച്ചത് പിൽക്കാലത്താണെങ്കിലും. ഇന്ദിരാഗാന്ധി എ.ഐ.സി.സി. അധ്യക്ഷയായി ചുമതലയേറ്റതിനു തൊട്ടുപിന്നാലെയാണ്, ജാതിക്കോമരങ്ങളോടൊപ്പം ചേർന്ന് കോൺഗ്രസ് കേരളത്തിൽ വിമോചന സമരം നടത്തിയതും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സർക്കാരിനെ അട്ടിമറിച്ചതും. സി.ഐ.എയുടെ ധനസഹായത്തോടെയും മുൻലിംഗിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയും കന്യാലിംഗം സേയും എൻ.എസ്.എസും നടത്തുന്ന സമരത്തോട് കോൺഗ്രസുകാർ സഹകരിക്കുന്നതിലും ജനാധിപത്യ രീതിയിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സർക്കാരിനെ 356ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം പിരിച്ചുവിടുന്നതിലും രാഷ്ട്രസഭയിൽ അധികാരം ആശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും പുത്രീവാൽസല്യം അദ്ദേഹത്തെ അന്ധനാക്കി.

പോകെപ്പോകെ, ഇന്ദിരയുടെ രാഷ്ട്രീയ മോഹങ്ങൾ പ്രബലമായി. പിതാവിനെ പിന്തുടർന്ന് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ കടിയൊന്ന് ഏറ്റെടുക്കണമെന്ന് അവർ സ്വകാര്യമായി മോഹിച്ചു. 'കാമരാജ് പ്ലാൻ' വഴി മുതിർന്ന നേതാക്കൾക്ക് അധികാര രാഷ്ട്രീയത്തിൽ നിന്ന് അവധി നൽകിയത് അൽപമൊരു അനുകൂല സാഹചര്യമൊരുക്കിത്താനും.

1964ൽ നെഹ്റുവിന്റെ അനന്തരാവകാശിയെ തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ, ഇന്ദിരയുടെ പേര് ഗൗരവാവഹമായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടില്ല. മുതിർന്ന നേതാക്കൾ വട്ടമിട്ടിരുന്ന് കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും ദുർബലനായ ലാൽബഹദൂർ ശാസ്ത്രിയെ തെരഞ്ഞെടുക്കുകയായിരുന്നു. ഇന്ദിരാഗാന്ധി ശാസ്ത്രിക്ക് പൂർണ്ണ പിന്തുണ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും, മന്ത്രിസഭയിൽ അംഗത്വം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും ഒരിക്കലും തുപ്തയായിരുന്നില്ല. ശാസ്ത്രി-ഇന്ദിര ബന്ധം സാഹചര്യപരമായിരുന്നില്ല. നെഹ്റു കുടുംബത്തിന് ദൈവദത്തമായി കൈവന്ന ഭരണാധികാരം തട്ടിയെടുത്ത പിടിച്ചുപറിക്കാരനായി മാത്രമേ ശാസ്ത്രിയെ ഇന്ദിര കണക്കാക്കിയിരുന്നു.

1966ൽ ശാസ്ത്രി ദിവംഗതനായപ്പോൾ ഇന്ദിരാഗാന്ധി കാത്തിരുന്ന അവസരം കൈവന്നു. മർക്കടമുഷ്ടിക്കാമെന്നായ മൊറാർജി ദേശായിക്കെതിരെ ദുർബലയെന്ന് തങ്ങൾ തെറ്റിദ്ധരിച്ച ഇന്ദിരയെ കാമരാജും കൂട്ടരും പിന്തുണച്ചു. വൻ ഭൂരിപക്ഷത്തോടെ ഇന്ദിര വിജയിച്ചു. തുടക്കം ആശ്വാസമായിരുന്നില്ല. 1965ലെ യുദ്ധം വരുത്തിയ സാമ്പത്തിക പരാധീനത ഒരവശത്ത്, 67ലെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ നടക്കും മറുവശത്തും ലോക്സഭയിലെ ഭൂരിപക്ഷം കൂത്തനെ ഇടിഞ്ഞു, കേരളത്തിലും തമിഴ്നാട്ടിലും ബീഹാറിലും ബംഗാളിലും മധ്യപ്രദേശിലുമൊക്കെ കോൺഗ്രസ് അധികാരഭ്രഷ്ടമായി. സിൻഡിക്കേറ്റ് എന്നറിയപ്പെട്ട മുതിർന്ന നേതാക്കളുടെ കോക്കസ്, ഇന്ദിരയുടെ കടുത്ത വിരോധികളായി; പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായി എൻ. സഞ്ജീവറെ ഡി.ഡി. രാഷ്ട്രപതി സ്ഥാനാർത്ഥിയാക്കുന്നതിലും അവർ വിജയിച്ചു.

1969ലെ രാഷ്ട്രപതി തെരഞ്ഞെടുപ്പും കോൺഗ്രസിലെ പിളർപ്പും ഇന്ദിരാഗാന്ധിയെ ശക്തയാക്കി; ഏകാധിപത്യ പ്രവണത കൂടുതൽ സ്പഷ്ടമായി. പാർട്ടി തീരുമാനപ്രകാരം സഞ്ജീവ ഡി.ഡി.യുടെ നാമനിർദ്ദേശ പത്രികയിൽ ഒപ്പിട്ട പ്രധാനമന്ത്രി, വി.വി. ഗിരിയെ രാഷ്ട്രപതി സ്ഥാനത്തേക്ക് സ്വതന്ത്ര സ്ഥാനാർത്ഥിയായി നിറുത്തി. കോൺഗ്രസുകാരോട് മനുസാക്ഷി വോട്ടുചെയ്യാൻ ആഹ്വാനം മുഴക്കി. അതോടൊപ്പം നാട്ടുരാജാക്കന്മാർക്കുള്ള പ്രിവിലേജ്സ് നിറുത്തലാക്കി, ബാങ്കുകൾ ദേശസാൽക്കരിച്ചു. തീവ്ര വർഗ്ഗപക്ഷ കക്ഷികളായ ജനസംഘവും സ്വതന്ത്ര പാർട്ടിയും ഡി.ഡി.യെ പിന്തുണച്ചു, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികൾ ഗിരിയെയും. തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഗിരി വിജയിച്ചു, കോൺഗ്രസ് നെടുക്കേ പിളർന്നു.

പിളർപ്പിനുശേഷം, പാർട്ടിക്കകത്ത് ഇന്ദിരയുടെ മേധാവിത്വം ചോദ്യംചെയ്യാവുന്ന നേതാക്കൾ ആരുമില്ലാതായി. വൈ.ബി. ചവാന്നും ജഗ്ജീവൻ റാംറാം ഒതുങ്ങി. 1971ൽ കാലാവധി പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ ലോക്സഭ പിരിച്ചുവിട്ട് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തി. 'ഗരിബി ഹാറാവോ' മുദ്രാവാക്യം ശരിക്കും ഏഴി. പ്രതിപക്ഷ കക്ഷികൾ അമ്പേ പരാജിതരായി. പത്രങ്ങളായ പത്രങ്ങളൊക്കെ ഇന്ദിരാഗാന്ധിയെ പാടിപ്പുകഴ്ത്തി. ഇന്ദിരാജിയുടെ കരങ്ങൾക്ക് ശക്തികൂട്ടാൻ ഗ്രൂപ്പ് ഭേദമന്യേ കോൺഗ്രസുകാർ മൽസരിച്ചു. 'ഇന്ദിരാ പ്രിയദർശിനി' ആറാംതരത്തിൽ മലയാളം ഉപപാഠപുസ്തകമായി.

കിഴക്കൻ പാക്കിസ്ഥാനിലെ വിഘടനവാദികളെ കഴിയുംവിധം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. പ്രഖ്യാപിത ചേരിചേരാ നയത്തിൽനിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് സോവിയറ്റ് യൂനിയനുമായി സൈനിക ഉടമ്പടിയുണ്ടാക്കി. തുടർന്ന് പാക്കിസ്ഥാനുമായി യുദ്ധം, ബംഗ്ലാദേശിന് സ്വാതന്ത്ര്യം. "അവർ ദുർഗ്ഗയാണ്": വാജ്പേയി പറഞ്ഞു. യുദ്ധം ഉയർത്തിയ തീവ്രദേശീയ വികാരം മുതലെടുത്ത് 1972ലെ നിയമസഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ വിജയിച്ചു.

യുദ്ധം സൃഷ്ടിച്ച സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി, പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ പ്രതിച്ഛായയെ ബാധിച്ചു. തൊഴിലില്ലായ്മ പെരുകി, ഭക്ഷ്യപ്രശ്നം രൂക്ഷമായി. ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം മുദ്രാവാക്യത്തിലൊതുങ്ങി. പ്രതിപക്ഷ കക്ഷികൾ സജീവമായി. ഇന്ദിരാഗാന്ധി, പാർലമെന്ററിനെ പാടെ അവഗണിച്ചു, പ്രതിപക്ഷത്തെ കുറ്റപ്പെടുത്തി. ന്യൂസ്പ്രിൻർ കാട്ടി വെട്ടിക്കുറച്ച് വൻകിട പത്രങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പത്രമുടമകൾ കോടതിയിൽ പോയി അനുകൂല വിധി സമ്പാദിച്ചു.

ബാങ്ക് ദേശസാൽക്കരണം അസാധ്യവെന്ന് വിധിച്ചതുമുതൽ ഇന്ദിരാജിക്ക് കോടതി ചതുർഥിയാവുകയായിരുന്നു. കേശവാനന്ദഭാരതികേസോടെ ഏറ്റുമുട്ടൽ രൂക്ഷമായി. സർക്കാരിനെതിരെ വിധിയെഴുതിയ മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരെ മറികടന്ന് ജസ്റ്റിസ് എ.എൻ.

റേയെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസാക്കിക്കൊരധാനമന്ത്രി തിരിച്ചിട്ടു. 'കമ്മിറ്റി ഡിഷ്യൂറി'യെക്കുറിച്ച് കേന്ദ്ര നിയമസഭാതോരാതെ സംസാരിച്ചു. തന്നെ മരിക്കാനൊരുങ്ങുന്ന അഞ്ചാം പട്ടാളം കൂട്ടത്തിലാണ് ഇന്ദിരാഗാന്ധിയായിപരെ പെടുത്തിയത്. ജുഡീഷിയുടെ വൈരനിരോധനത്തിന് ഒടുവിൽ ഉദാഹരണമാണ് അലഹബാദ് കേസത്തിൽ വിധി.

1973 മെമ്പ്രുവരി 12ന് കേസിൽ നടത്തിയ പരസമ്മേളനത്തിൽ ജയപ്രകാശ് നാരായണൻ പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ 'കാഹളം മുഴക്കുന്ന നൂർബ് വിപ്ലവം' എന്ന ആശയം വരുത്തി ജെ.പി. പ്രക്ഷോഭം ആരംഭിച്ചു. ബീഹാറിലെ അബ്ദുൽ ഗഫൂർ മ. പ്രക്ഷോഭത്തിൽ ആടിയെടുത്ത നാത്തിൽ ചിമൻദായ് പട്ടേലിന്റെ സഭ നിലംപതിച്ചു.

1975 ആദ്യം ജബൽപൂർ ലോക ഉപതെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പ്രതിപക്ഷ നാർഥി വൻ ഭൂരിപക്ഷത്തോടെ നയിച്ചു. ഗുജറാത്ത് നിയമസഭയിൽ പ്രക്ഷോഭം ജനതാ മുന്നണി വ്യക്തമായ തുക്കം നേടി. ഏതാനും സ്വതന്ത്ര പിന്തുണയോടെ മന്ത്രിസഭയും ഉണ്ടായാചരിക്കമെന്നേ പറയാവൂ. ഗുജറാത്ത് ലെ ഫലപ്രഖ്യാപനം നടന്ന് ജൂൺ 1975 അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതി പ്രമന്ത്രിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് റദ്ദാക്കി ജനവിധിയും കോടതിവിധിയും പ്രക്ഷോഭത്തെ ഉൽസാഹഭരിതമാക്കിയ ഭാവികം. ഇന്ദിരാഗാന്ധി അധികാരം കഴിയുംവരെ സമരം ചെയ്യാൻ ജയപ്രകാശ് ആഹ്വാനം ചെയ്തു.

1975 ആക്ട് വോട്ടെടുക്കും കോൺഗ്രസിലെ മുൻകാല യുവതൂർക്കികൾ പ്രമന്ത്രിക്കെതിരായി. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയെ യുവപ്രകാശം പരസ്പര സംവാദത്തിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കണമെന്ന് കോൺഗ്രസ് പ്രവർത്തകസമിതി പ്രഖ്യാപിച്ചു. ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇതേ ശൃംഖലയിൽ മോഹൻധാരിയെ കേന്ദ്രസഭയിൽനിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെട്ടു.

യുവതൂർക്കികൾ അനഭിമതരായ നൂ മുമ്പുതന്നെ സഞ്ജയ് ഗാന്ധിയെ രക്ഷയ്ക്കൽ പിടിച്ചുറക്കിയിരുന്നു. യുവകപൂർ, ആർ.കെ. ധവാൻ, ഡി.മുഹമ്മദ് എന്നിയാദി ഇത്തിക്കുറവേറെയും. 1974ലെ റെയിൽവേ ഹർഷാലിനെ നിഷ്ഠൂരമായി അടിച്ചമർത്തലായി, അടിയന്തരാവസ്ഥയിൽ നിൽക്കുന്ന അതിക്രമങ്ങളുടെ ചിലകയായിരുന്നു.

അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിവിധി ഇന്ദിരാഗാന്ധി ഒറ്റപ്പെട്ടു. ദേശബുറവയെപ്പോലുള്ള കൊട്ടാരം വരുടെ സ്തുതിവാചകങ്ങൾ (ഇന്ദിരാ ഇന്ത്യ) കൊണ്ടും എ.കെ. ആന്റണി തൽപേരുടെ പിന്തുണക്കമ്പികൾ

ഗണ്ഡർ ഹൈക്കോടതി ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ശരിവെച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ജസ്റ്റിസ് കൃഷ്ണയ്യർ നിരൂപാധി റേ അനുവദിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ആദ്യത്തെ അടിയന്തരാവസ്ഥ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നോ? എഴുപതുകളുടെ മധ്യത്തിലെ കുഴപ്പ രാഷ്ട്രീയ പരിതഃസ്ഥിതിയും ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ വ്യക്തിത്വ സവിശേഷതകളും നൽകുന്ന സൂചന മറിച്ചാണ്.

എത്രനാൾ പിടിച്ചുനിൽക്കാനാകും? വൻ റാലും വൈ.ബി. ചവാനും പ്രമുഖനായാകാൻ ഒരുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. സർഗസ് വിമതരും പ്രതിപക്ഷവും രാഷ്ട്രീയ മുറവിളികളുടുന്നു. സർക്കാരു സഹകരിക്കരുതെന്ന് ജെ.പി. പൊന്നെയും പട്ടാളത്തെയും ഉപദേശിക്കു പ്രതിപക്ഷവും പത്രങ്ങളും കോടതി അമേരിക്കൻ ഏജൻറുമാരായ അപത്തികളും വർഗീയ സംഘടനകളെന്ന അട്ടിമറിക്കാൻ ആയുധമെടുത്തു. പാവം ഇന്ദിരാ എന്തുമെന്തും വിശ്വസിക്കും? കുട്ടിക്കാലം മുതൽ വിവിധ അരക്ഷിതബോധം ആളിക്കൊണ്ട അവർ സഞ്ജയ്ഗാന്ധിയെ ആശ്രയിച്ചു. സഞ്ജയ് നിർദ്ദേശിച്ച പരിഹാരം ലളിതമായിരുന്നു. പ്രതിപക്ഷ നേതാക്കളെ ഒന്നടങ്കം തൂറുകിലടയ്ക്കുക, തൂറുകൾ അടച്ചുപൂട്ടുക, പത്രസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കുള്ള വൈദ്യുതിബന്ധം വിച്ഛേദിക്കുക...

പ്രപഞ്ചികമായ കാബിനറ്റ് തീരുമാനമായതാണ് പ്രധാനമന്ത്രി അടിയന്തരാവസ്ഥക്ക് ശുപാർശ നൽകിയത്. അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രപതി ഉടനടി തൂറുകിലടയ്ക്കണം. ജൂൺ 27ന് രാത്രി 359 (1)ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം മൗലികാവകാശം സസ്പെൻഡ് ചെയ്തു. സമത്വത്തിന് അവകാശം, ജീവനും വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമുള്ള അവകാശം, അന്യരാഷ്ട്ര അറസ്റ്റിനും തടങ്കലിനുമെതിരായ അരക്ഷണം എന്നിവയാണ് രാഷ്ട്രപതിയുടെ വിളംബരം വഴി സസ്പെൻഡ് ചെയ്തത്. ജൂൺ 29ന് ആഭ്യന്തര സുരക്ഷാ നിയമം (മിസ) ഓർഡിനൻസു പുറപ്പെടുവിച്ചു. ജൂലൈ 16ന് കർക്കശ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട മിസ ഭേദഗതിചെയ്തു. ഒക്ടോബർ 1975 മുതൽ കർശനമായ വ്യവസ്ഥകൾ വീണ്ടും ഭേദഗതി.

അടിയന്തരാവസ്ഥക്കാലത്ത് ഭരണഘടനയുടെ ഭേദഗതിചെയ്യപ്പെട്ടു. അടിയന്തരാവസ്ഥ പ്രഖ്യാപനത്തെയോ മൗലികാവകാശങ്ങൾ സസ്പെൻഡ് ചെയ്തതുമായുള്ള വിജ്ഞാപനത്തെയോ കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നത് തടയുന്ന 38ാം ഭേദഗതി, രാഷ്ട്രപതി, ഉപരാഷ്ട്രപതി, പ്രധാനമന്ത്രി എന്നിവരുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനെക്കുറിച്ചും കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നതിനെയും 39ാം ഭേദഗതി, 64 നിയമങ്ങൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്ന 40ാം ഭേദഗതി, പി.എസ്.സി ചെയർമാന്റെയും അംഗങ്ങളുടെയും ഔദ്യോഗിക കാലാവധി നീട്ടുന്ന 41ാം ഭേദഗതി, ലോക്സഭയ്ക്കു കാലാവധി അഞ്ചിൽനിന്ന് ആറുവർഷമായി ദീർഘിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും പൗരന്മാരുടെ

മൗലിക ചുമതലകൾ നിഷ്കർഷിച്ചുകൊണ്ടും പീഠികയിൽ 'മതേതര, സോഷ്യലിസ്റ്റ്' എന്നീ നിരൂപാത്മക പദങ്ങൾ കുട്ടിച്ചേർത്തുകൊണ്ടുമുള്ള 42ാം ഭേദഗതി.

1975 ഓഗസ്റ്റ് 7ാം തീയതി 39ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ബിൽ ലോക്സഭയിൽ പരിഗണനക്കെത്തിയപ്പോൾ അതിനെ എതിർക്കാൻ മോഹൻധാരിയ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പിറ്റേദിവസം, രാജ്യസഭ ബിൽ ഐക്യകണ്ഠേണ പാസാക്കി. ആഗസ്റ്റ് 9ന് 17 സംസ്ഥാന നിയമസഭകൾ അടിയന്തര ഡോംഗോപേർന് ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി അംഗീകരിച്ചു. 39ാം ഭേദഗതിയുടെ ബലത്തിൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധി തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കേസ് ജയിച്ചു. ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് എ.എൻ. റേയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള അഞ്ചംഗ ബെഞ്ച് 1975 നവംബർ 7ന് ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ അപ്പീൽ അനുവദിച്ചു.

മൗലികാവകാശങ്ങൾ സസ്പെൻഡ് ചെയ്യപ്പെട്ട സാഹചര്യത്തിൽ, കരുതൽ തടവുകാർക്ക് ഹൈക്കോടതി മുമ്പാകെ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി നൽകാനാവില്ലെന്ന് 1976 ഏപ്രിൽ 28ന് സുപ്രീംകോടതി വിധിച്ചു. 21ാം അനുച്ഛേദം സസ്പെൻഡ് ചെയ്താൽ പിന്നെ പൗരന്മാർക്ക് ജീവനോ വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനോ സംരക്ഷണം ആവശ്യപ്പെടാനാവില്ലെന്ന അറ്റോർണി ജനറലിന്റെ വാദം ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് റേയും മൂന്നു സഹന്യായാധിപരും തൊണ്ടതൊടാതെ വിഴുങ്ങി. ജസ്റ്റിസ് എച്ച്.ആർ. ഖന്ന മാത്രം ഭിന്നാഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തി. അതോടെ കോടതിയുടെ പരാജയം പൂർണ്ണമായി.

അടിയന്തരാവസ്ഥക്കാലത്ത് തമിഴ്നാട്ടിലെയും ഗുജറാത്തിലെയും പ്രതിപക്ഷ മന്ത്രിസഭകൾ അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടു. ഇരുപതിന പരിപാടിയുമായി സഹകരിച്ചില്ല എന്നാണ് പുറമേക്ക് പറഞ്ഞ കാരണം.

ഇന്ദിരാഗാന്ധിന്റെ സ്ഥാനത്ത് വിദ്യാചരൺ ശുക്ല വാർത്താവിതരണ പ്രക്ഷേപണ മന്ത്രിയായി വന്നു. സെൻസർഷിപ്പ് പൊടിപാറി. 1975 ഡിസംബർ 8ന് പത്രമാരണ ഓർഡിനൻസുകൾ മൂന്നെണ്ണം റദ്ദാക്കി പുറപ്പെടുവിച്ചു. 208 ദിനപത്രങ്ങളും 1434 ആഴ്ചപ്പതിപ്പുകളും അടച്ചുപൂട്ടി. അടച്ചുപൂട്ടാത്തവർ മുട്ടിലിഴഞ്ഞു. തൊണ്ടോല പ്ലഗുവിനെപ്പറ്റി മുഖപ്രസംഗം എഴുതി. അങ്കമാലിയിൽനിന്ന് കാണാതായ ലില്ലി-ലിസി മാർക്ക് എന്തുസംഭവിച്ചു എന്നന്വേഷിച്ച് മാതൃഭൂമിയും മനോരമയും പേജുകൾ നിറച്ചു.

അടിയന്തരാവസ്ഥയെ പിന്തുണച്ചത് തെറ്റായെന്ന് പിൽക്കാലത്ത് കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടു. ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് കേസിലെ വിധി ശരിയല്ലെന്ന് ന്യായാധിപൻമാർ പശ്ചാത്തപിച്ചു. അടിയന്തരാവസ്ഥയിലെ അതിക്രമങ്ങളിൽ വൈ.ബി. ചവാനും സ്വരൺസിംഗും ബ്രഹ്മ്മനന്ദൻ റെഡ്ഡിയും ചോദം പ്രകടിപ്പിച്ചു. യാതൊരു പശ്ചാത്താപവും തോന്നാത്ത ആൾ ഇന്ദിരാഗാന്ധി മാത്രമായിരുന്നു. അവർ ചവാൻ-സ്വരൺ-റെഡ്ഡി ത്രയത്തിനെതിരെ കലാപക്കോടിയുയർത്തി 1978 ജനുവരി 1ന് പാർട്ടി പിളർത്തി. അടിയന്തരാവസ്ഥയിലെ അതിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണം നടത്തിയ ജസ്റ്റിസ് ജെ.സി. ഷാ കമീഷനുമായി നിസ്സഹകരിച്ചു. തന്നെയും കുടുംബത്തെയും ഇല്ലായ്മചെയ്യാനുള്ള ഗുഡ്വിലോചനയെക്കുറിച്ച് വാതോരാതെ സംസാരിച്ചു.

1980ൽ അധികാരത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയ ശേഷവും സ്വേച്ഛാധിപത്യപരമായ നടപടികൾ ആവർത്തിച്ചു. പ്രതിപക്ഷ നേതാക്കളെ തൂറുകിലടയ്ക്കലും പത്രസെൻസർഷിപ്പും ഉണ്ടായില്ലെന്നു മാത്രം. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സർക്കാറുകൾ അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടു. മിനർവാ മിൽസ് കേസിൽ പ്രതികൂല വിധി ഉണ്ടായ സാഹചര്യത്തിൽ കമ്മിറ്റഡ് ജുഡീഷ്യറിക്കു വേണ്ടിയുള്ള മുറവിളിയും ഉണ്ടായി. പ്രസിഡൻഷ്യൽ ഭരണസമ്പ്രദായത്തിന്റെ മേന്മയെക്കുറിച്ചും ചർച്ചകളുണ്ടായി. 1984ൽ സുവർണക്ഷേത്രത്തിലെ സൈനിക നടപടിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പഞ്ചാബിൽ അടിയന്തരാവസ്ഥ പ്രഖ്യാപിച്ചു, അക്കാലി നേതാക്കളെ തടവിൽ പാർപ്പിച്ചു.

കേന്ദ്രമന്ത്രിസഭാംഗങ്ങൾക്കായാലും സംസ്ഥാന മുഖ്യമന്ത്രിമാർക്കായാലും ഇന്ദിരയാതൊരു വിലയും കൽപിച്ചില്ല. സഞ്ജയ്ഗാന്ധി ജീവിച്ചിരുന്ന കാലമത്രയും ഭരണം നിയന്ത്രിച്ചു. പിന്നീട് രാജീവ് തൽസ്ഥാനം ഏറ്റെടുത്തു. ആർ.കെ. ധവാനും എം.എൽ. ഫോത്തേദാറും ധീരേന്ദ്ര ബ്രഹ്മ്മചാരിയും അവസാനംവരെ മാധ്യത്തിന്റെ ഉപദേശകരായി തുടർന്നു. കുടുംബത്തിനകത്തും തികഞ്ഞ സ്വേച്ഛാധിപതിയായിരുന്നു ഇദ്ദേഹഗാന്ധി. രാഷ്ട്രീയത്തിൽ പ്രവേശിക്കാനൊരുങ്ങിയ മേനകാഗാന്ധിയെ നിഷ്കരുണ 1, സഫ്ദർജംഗിൽനിന്ന് പുറത്താക്കിയത് ദുഷ്ടാന്തം.

അടിയന്തരാവസ്ഥാ പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ മൂപ്പതാം വാർഷികത്തിൽ നമ്മൾ കാണുന്ന കൗതുക ദൃശ്യങ്ങൾ: മേനകാഗാന്ധിയും മകൻ വരുൺ ഫിറോസ്ഗാന്ധിയും ബി.ജെ.പിക്കാരായിരിക്കുന്നു. അടിയന്തരാവസ്ഥക്കാലത്ത് ക്രൂരമായ പൊലീസ് മർദ്ദനം അനുഭവിച്ച പിണറായി വിജയൻ അന്നത്തെ ആഭ്യന്തരമന്ത്രി കരുണാകരൻ നായിക്കുന്ന നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സ് (ഇന്ദിര)യെ ഇടതുമുന്നണിയിലേക്ക് ആനയിക്കുന്നു.